

naar vi vilse vor Vilje dertil. Det ærede Medlem ser i alle vore Forsvarsforanstaltninger en Demonstration for at vise, at vi have den bedste Vilje; men under Krigsforhold er der ikke et eneste Menneske, der bryder sig om Demonstrationer, saa bryder man sig om det effektive, saa kommer det ikke alene an paa Viljen, men ogsaa paa Evnen. Det, der er Spørgsmaal om i militære Sager, er: Er Folket, er Landet villigt til at gaa saa vidt, som dets Evne tillader, for at kunne udvikle vort Forsvarsvæsen, saa at vi kunne hævde vor Neutralitet paa den bedst mulige Maade? Enten maa Forholdet være det, eller man maa komme til det Standpunkt, som det ærede Medlem udtalte, men som jeg ikke tror har Befolkningens Flertal for sig, nemlig at vi kun skulle gøre Demonstrationer; men i saa Tilfælde gaa vi meget for vidt med vore militære Foranstaltninger, til Demonstrationer ere de meget for omfattende. Derimod er det fuldstændig korrekt fra Regeringens Standpunkt, naar den siger, det er vedtaget ved Lov, at vi skulle have Hær, Flaade og Befæstning, og der skal derfor gøres, hvad der finansielt er muligt for at gøre alt saa godt som muligt. Det ærede Medlem sagde, at han for en stor Del var kommet til det Standpunkt, han staar paa, ved at se paa Begivenhederne i 1864; men hvorledes var Forholdene i 1864? Det var netop ulykkefulde Forhold, som det gælder om at undgaa for Fremtiden. Da sendte man Folk ud under flette Forhold, slet udrustede med Vaaben (Munterhed). Ja de Herrer kunne sagtens le, men man skulde tænke paa, hvorledes Hæren stod, hvilke Lidelser den havde, og hvilke Offre den maatte bringe, da den stod ved de løst opkastede Jordvolde og kæmpede en haabløs Kamp, fordi man havde forspømt i Tide at staffe den en saadan Støtte, som den skulde have. Det var Fejlen i 1864, og hvad man kan lære af Forholdene i 1864, er, at man skal sørge for, at Landets Sønner, som skulle forsvare Landet, kunne være bedre stillede.

Berg: Det syntes, som om det var den meget ærede Krigsminister ligegyldigt, om Forslaget blev forkastet, eller om det gik videre; det kom omtrent ud paa et, naar man ellers ikke havde behandlet det videre de øvrige Aar. Smidlertid skulde han det; det kom ikke saaledes frem i øvrigt i Tonen i hans Foredrag; det forekommer mig tværtimod, at han var lidt mere end sædvanlig ilter lige over for Situationen, som den er her i Dødblikket, og jeg er derfor tilbøjelig til at tro, at Krigsministeren ikke er saa usølsom for Folketingets Stilling til ham,

som han somme Tider lader. Denne Ilterhed fremkom paa forskellig Maade, saaledes ved de personlige Udfald, han gjorde mod en og anden her i Tinget og deriblandt ogsaa imod mig, den fredeligste af dem alle sammen, der sad og glædede mig over den Debat, man var kommen til at føre om denne Sag. Han gik ind paa at forklare Tinget, hvor lidet Forstand jeg havde paa hans Sager. Jeg vil dog gerne for mit Vedkommende forrigere eller føje et Supplement til disse Udtalelser. Jeg vil da spørge den ærede Minister om, hvilken Forstand han egentlig har lagt for Dagen som konstitutionel Minister her i Landet, paa hvilket Punkt han har aabenbaret en særlig Kyndighed eller Forudsæenighed? Jeg talte om hans Stilling til Grundloven, men den gik han ganske uden om. Hvor vil han finde noget Forsvar for sin Stilling overfor den? Dernæst er der hans Forhold til Landets Bøngevæsen; hvorledes vil han finde noget Forsvar for sin Stilling dertil? Har han nu rigtig gennemtænkt, hvad det vil føre til saaledes at komme paa tværs baade af Grundloven og Finanserne, som han er kommen, selv om man forudsætter, at de saa her i Landet, der have nogen Forstand paa det tekniske denne Sag vedkommende, have været heldige med at grave de Grøfter og anlægge de Volde! Krigsministeren har jo forleden desavoueret alle sine øvrige sagkyndige ude omkring i Landet, alle de mange sagkyndige, der rejste ud paa Foredrag om Njøbenhavns Befæstning, idet han sagde, at der overhovedet kun var meget saa, der havde Forstand paa disse Dele; jeg tror, at han den Gang var isærd med ogsaa at undtage sig selv, og det havde ikke været ufornuftigt. Der var for 18 Aar siden en Fæstningsplan oppe, og det er vel nærmest dens Udstrækning, som Fæstningen har nu, ganske vist ikke fuldt ud. Den Gang troede somme, at 28 Millioner vare nok, andre, at der skulde 44 Millioner til. Sæt nu, at Ministeren lever paa denne Plads saa længe, at han faar sin Vold færdig og faar sat sine 1,300 Kanoner derpaa, hvor faar han saa strabet Mandskab sammen til at lede det, og hvor længe kan det holde? Er han sikker paa, at han hvert Aar stadig vil kunne forskaffe sig Bønge paa det provisoriske Bøngevært til at holde det hele oppe? Det er et Spørgsmaal, om Ministeren har haft saa megen Forstand i de Sager, at han rigtig har gennemstuet, hvad det var, han gik ind til, hvilke Konsekvenser der maatte drages af hans hele Færd som Minister. Det er det, jeg gerne vilde henvende mig til den ærede Minister om. Det forekommer